

**Stamvägens förskola
Ekerö kommun**

**Fathia Maassoumi
Helena Aldén
Gertrud Eklund**
Vecka 7-8 2015

**Sollentuna kommun
Upplands Väsby kommun
Danderyds kommun**

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	5
<i>Sammanfattande slutsats</i>	5
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	6
MÅLOMRÅDEN	7
<i>Normer och värden</i>	7
<i>Utveckling och lärande</i>	9
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	12
<i>Förskolechefens ansvar</i>	14
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	17
REFERENSER	17

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Stamvägens förskola
Är verksamheten kommunal eller fristående? (Koncern)	Kommunal
Avdelningar	3
Tillagningskök eller catering	Tillagningskök
Har förskolan någon profilering?	Reggio Emilia inspiration
Typ av demografiskt upptagningsområde	småhus/villor

Statistik

Antal barn:	58
Antal pedagogisk personal (heltidstjänster/årsarbetare)	11,8
Antal barn/årsarbetare	4,9
Antal personal med förskollärexamen (åa)	4
Förskolechef (åa)	33 %
Övrig ledning (åa)	20 % biträdande förskolechef, samordnare 10%

Organisation / Ledning

Ledningsgrupp, pedagoggrupp	Förskolechef, biträdande förskolechef, förskolesamordnare, arbetslagsansvariga
Arbetslag eller liknande kring vilka barngrupper personalen är organiserad.	Tre arbetslag, Tre avdelningar: Stubben, Kotten, Fröna

OBSERVATIONENS METOD

Innan observationen läser vi igenom dokument hämtade från förskolans hemsida samt dokument vi fått skickade till oss.

Vi observerar förskolan den 9-10 januari genom att:

- Intervjua förskolechefen
- Besöka alla avdelningar vid flera tillfällen
- Delta vid 6 måltider
- Intervjua pedagoger
- Ha kortare samtal med pedagoger
- Observera samlingar
- Observera uteverksamhet vid flera tillfällen
- Observera planerade aktiviteter med barnen

Övrig tid reflekterar, diskuterar och skriver vi rapporten.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

När vi kommer till Stamvägens förskola slås vi av de trivsamma och stimulerande pedagogiska miljöerna. De har mångsidigt och rikligt med material som inspirerar och utmanar barnen i deras lärande. Pedagogerna använder modern teknik på ett kreativt och utforskande sätt.

Barnens tankar och intressen tas tillvara och de ges möjligheter att ta ansvar för vardagssituationer. Formella forum för demokratiska processer kan utvecklas. Föräldrarna ges goda möjligheter att få insyn i verksamheten. Förskolan har en förankrad syn på verksamheten men ett gemensamt förhållningssätt behöver utvecklas. Pedagogerna delar ofta in barnen i mindre grupper för att skapa arbetsro. Förskolan behöver dock utveckla arbetssätt för att skapa arbetsro i alla miljöer.

Förskolechefen visar stort engagemang för hela förskolans utveckling och har en tydlig struktur för det systematiska kvalitetsarbetet. Förskolechefens val att låta alla medarbetare gå matematiklyftet¹ är föredömligt och kompetensutveckling sker kollegialt inom förskolan och genom kommunal fortbildning. Förskolan tar emot Vfu-studenter² vilket bidrar till utveckling för hela förskolan.

¹ Kollegialt lärande kring matematikdidaktik med hjälp av handledning.

² Blivande förskollärare som har verksamhetsförlagd utbildning

Starka sidor

Genomtänkta och trivsamma
pedagogiskt utformade miljöer

Normer och värden sid 8
Utveckling och lärande sid 11
Ansvar och inflytande sid 13

Utveckling och lärande sker genom
olika metoder och arbetssätt

Utveckling och lärande sid 9-10

Modern teknik används på många sätt
såväl bland pedagogerna som bland barnen.

Utveckling och lärande sid 10

Förbättringsområden

Utveckla ett gemensamt förhållningssätt

Normer och värden sid 8

Arbetsron och matsituationen
i vissa verksamheter

Normer och värden sid 8

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Värdegrundsarbetet utgår från förskolans likabehandlingsplan. Pedagogerna reflekterar kontinuerligt över verksamheten kopplat till deras barn- och kunskapssyn samt värdeorden Glädje, Trygghet, Lärande och Välkommandet. Förskolan använder olika verktyg för att göra kartläggningar av nuläget. Det kan vara Flugan³ och Huset⁴ som är mallar för observationer samt kompletterande frågeställningar till likabehandlingsplanen. Förskolans pedagoger reflekterar över de möten barnen gör i de olika miljöerna, vilka samtal som förs mellan barnen och hur de får olikheter att bli till en tillgång.

Pedagoger berättar att de bland annat använder Kompiskort i värdegrundsarbetet med barnen. Det är stora kort med tips och idéer kring olika teman kring värdegrundsfrågor. I materialet ingår även ett antal böcker.

Under våra observationsdagar ser vi att barnen visar respekt för varandra. Vi ser ingen konkret dokumentation som visar hur barnen arbetar med förskolans likabehandlingsplan för att synliggöra värdegrundsfrågor. Pedagogerna berättar att barnen har fått kartlägga förskolans miljö och rum, och berätta hur det känns att vara i de olika miljöerna, för att skapa miljöer som är trygga för barnen.

Pojkar och flickor leker till viss del med varandra men vi ser inte ett pågående genusarbete eller barnböcker som motverkar traditionellt könstänkande. Ibland hör vi att orden tjejer och grabbar används istället för att använda barnens namn eller bara barn. När vi samtalar med pedagoger om deras genusarbete säger de att alla barn får leka i alla rum med allt material och att miljön är utformad för alla barn och att deras genusarbete handlar om att se alla individer utifrån deras förutsättningar, och inte efter kön.

Vid en samling ser vi att barnen sätter sig varannan pojke och varannan flicka. När vi frågar varför berättar pedagogerna att barnen tidigare satte sig alla pojkar för sig och alla flickor för sig, så att både barnen och pedagogerna började säga pojk- och flicksidan. De märkte att barnen gjorde på samma sätt i matsalen, alla pojkar vid ett bord och alla flickor vid ett. Då började pedagogerna utmana barnen att sätta sig varannan på samlingarna och i matsalen bestämde de att man ska fylla ett bord först innan barnen fick sätta sig vid det andra. Det gjorde att pojkar och flickor blandade sig mer vid dessa tillfällen.

³ Mall för observation av aktiviteter

⁴ Mall för observation av miljöer

Förhållningssätt mellan barn och personal

Ett av förskolans målområde är välkommandet. Vi ser och hör ofta att barnen uppmärksammas och välkomnas med intresse när de kommer på morgonen. Pedagogerna är närvarande i barnens aktiviteter. De delar ofta in barnen i mindre grupper för att bättre kunna se och lyssna på varje barn. Dialoger och reflekterande diskussioner mellan barn och pedagoger är ofta förekommande. Ett exempel på det är när en pedagog och fyra barn arbetar med ett projekt om Bockarna Bruse där pedagogen ställer frågor som, ”Hur gör vi nu?”

Vi tar del av aktiviteter där pedagoger har ett engagerat, lugnt och respektfullt förhållningssätt till barnen men vi ser olikheter i förhållningssättet mot barnen.

Arbetsklimat för barn

De trevliga miljöerna med variationsrika och stimulerande rum ger en känsla av lugn och harmoni. Pedagogerna delar medvetet in barnen i mindre gruppen för att skapa arbetsro, vilket vi ser vid flera tillfällen. Vi hör ofta att barn och pedagoger har ett reflekterande arbetssätt i inledande och pågående aktiviteter och att barnen ges förutsättningar att göra klart sina uppgifter. Ibland upplever vi dock att det kan bli lite hög ljudnivå i verksamheten, speciellt i den ena matsalen, där både barn och pedagoger upplevs som högljudda trots att de äter i två omgångar. Pedagogerna berättar att de är medvetna om problemet men vet inte hur de ska lösa det på bästa sätt.

Bedömning i text

Läroplanens värdegrund är till stora delar förankrad bland barn och pedagoger. Vi bedömer dock att pedagoger behöver ge värdegrundsarbetet utrymme i barnens vardag genom att arbeta aktivt och reflektera över värdegrundsfrågor.

Pedagogerna har oftast ett respektfullt förhållningsätt till barnen. De bemöts utifrån sina behov och förutsättningar på ett respektfullt sätt. Vi bedömer dock att pedagogerna behöver arbeta fram ett gemensamt förhållningsätt samt att utveckla arbetsro i alla miljöer.

Det finns en viss medvetenhet kring genusfrågor hos pedagoger. Miljön är utformad för alla barn oavsett kön. Vi anser att förskolan behöver vidareutveckla metoder som motverkar traditionella könsmonster.

Bedömning enligt skala⁵

1.0 ⁵ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur enheten arbetar för att varje barn ska utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga utifrån detta målområde i läroplanen

Utveckling och lärande syns tydligt i verksamheten. De arbetar ämnesintegrerat vilket visar sig i de dokumentationer vi tar del av.

Alla pedagoger går matematiklyftet, vilket återspeglar sig i arbetet med barnen på flera sätt. På en avdelning finns en hörna med naturmaterial. Det är kottar, pinnar, snäckor med mera som är sorterade i olika lådor och fack. En pedagog berättar att barnen använder materialet för bland annat sortera och mäta. De sorterar kottar efter sorter och mäter med pinnar. De bygger och konstruerar även med materialet.

Vi är med på aktiviteter med både yngre och äldre barn som arbetar med sagan om de tre bockarna Bruse. Pedagogerna använder sagan på ett matematiskt sätt och barnen får prata om storlek och använda lägesorden över och under.

Vid fruktstunder ligger frukterna uppdelade i olika fack med fjärdedelar, halvor och hela. Barnen får tänka ut olika varianter på hur många delar de måste få ta för att få en hel frukt.

Vi ser ett skapande arbete med Kandinskimålningar som även det hänvisar till matematik. Barnen får se inspirationsbilder på konstnärens färgrika kvadrater och cirklar. Några barn sitter och målar med stor koncentration sina former med olika färger. Det förs ett lågmält och lugnt samtal kring hur många kvadrater de målar samt reflektioner kring hur färger betar sig när de blandar sig med varandra.

I ett nystartat projekt som handlar om Minecraft⁶ får barnen konstruera genom att arbeta med pärlor, både på plattor och i tredimensionella konstruktioner. Det liknar de pixlar som Minecraft är uppbyggt av, berättar en pedagog. Även här kommer matematiken in genom att de gör tredimensionella kuber, mönster och avbildningar.

En pedagog berättar att de arbetar med språk på många olika sätt. Det sker verbalt i samtalen med barnen och med kroppsspråk men att de ser allt skapande som lika viktiga språk. Vi ser att de yngsta barnen har Babblarnas⁷ material men under vårt besök används det inte.

Förskolan har många samarbetsprojekt och ett av dem vi ser, handlar om kartor efter att barnen visat så stort intresse. Barnen gör sedan många egna kartor. Det kan vara över förskolans miljö eller fantasikartor och fantasivärldar. Barnen har gjort en stor gemensam karta över Ekerö. I det arbetet hade pedagogerna lagt ett papper på golvet där barnen fick fylla på med olika platser, människor och saker som de tycker finns på Ekerö.

En annan samarbetsövning var när de gjorde stora mönstermålningar inför Halloween.

⁶ Ett äventyrsspel och byggspele som fokuserar på att låta spelaren utforska, omvandla och interagera med en dynamiskt genererad spelkarta byggt av kubikmeterstora block

⁷ Språkutvecklande material

Pedagogerna berättar att barnen fick stora papper som de höll i samtidigt och som de sedan hällde färg på. Efter det fick barnen flytta pappret så att färgen rann åt alla håll till alla barn.

En avdelning arbetar med tema piratskepp där barnen får skapa piratskepp på olika sätt. När vi är där målar barnen skepp och skapar i Playdo⁸. De har ett leksakskepp som de kan titta på medan de skapar. De har satt ihop fruktlådor så att barnen kan bygga och leka piratskepp. De har även gjort kikare av pappersrullar.

En pedagog och barn hämtar snö i en stor låda och ställer inomhus. Barnen utforskar och undersöker snön och konstruerar olika former. Vi hör ett barn säga, ”Varför blir snöbollar mjuka?” Dagen efter konstaterar barnen att det har blivit vatten av all snö och att vattnet blivit smutsigt.

Alla avdelningar arbetar med skapande på olika sätt, mycket tack vare att förskolan har en ateljérista⁹. Barnen får möjlighet att utmanas genom att prova på skapande i mer avancerade former. Vi är med när barnen får måla med flytande akvarell och göra Kandinskiinspirerade målningar som vi beskrivit tidigare i rapporten.

Förskolan håller på att göra om en av matsalarna där barnen är med och bestämmer hur de vill att den ska se ut. De får både berätta och illustrera hur de tänker. När de sitter i matsalen och ritar sina förslag berättar pedagogen vad barnen tidigare sagt att de vill ha i sin matsal.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

En pedagog berättar att alla pedagoger har tillgång till avdelningarnas två lärplattor som ska användas att dokumentera med. Pedagogerna bloggar med Förskoleappen¹⁰, där både föräldrar och avdelningarnas pedagoger kan ta del av vad som händer på de olika avdelningarna.

Förskolans lärplattor kopplas till en stor TV-skärm. Där tittar de tillsammans med barnen på dokumentationer, YouTube-klipp och annat som de behöver för sina olika projekt. Vi tar del av en aktivitet där barn först får olika papper med fjärilar, hästar, hajar och dinosaurier som de färglägger. Sedan använder pedagogen en applikation och kopplar upp sig mot Tv:n. Barnen blir engagerade när de ser att bilden blir tredimensionell och att deras målade djur rör på sig. Vi ett annat tillfälle ser vi att lärplattorna används av barn som googlar om isbjörnar när de arbetar med ett snöprojekt. En pedagog berättar att när lärplattorna var nya användes de mest att spela på. Nu använder de dem mest till dokumentera och söka information. Alla avdelningar har ljusbord och de använder overheadapparater i perioder.

⁸ Leklera

⁹ Pedagog vars roll är att utveckla miljö, material och uttryckssätt

¹⁰ Ett verktyg som förenklar pedagogisk dokumentation och kommunikation

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

Vi tar del av förskolans handlingsplan för barn i behov av särskilt stöd. Åtgärder sker i samråd med föräldrar. Pedagoger kan få handledning av Ekerö kommuns resursteam. Föräldrar får även rådet att vända sig till BVC med sina frågor.

En pedagog berättar att de ofta delar in barnen i mindre grupper, vilket gynnar alla barn men speciellt barn som behöver särskilt stöd. Vid behov anställs resurspersoner.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

Pedagoger berättar att förskolan har få barn med annat modersmål än svenska. Föräldrarna till dessa barn har inga önskemål om speciellt stöd just nu. Pedagogerna berättar vidare att de försöker uppmärksamma barnens olika språk, kulturer och högtider. Vi tar del av en handlingsplan för modersmålsstöd.

Dokumentation av barns lärande

Förskolan använder sig av Förskoleappen för information och att dokumentera barnens lärande. Vi ser utskrifter från dessa dokumentationer som består av bilder och beskrivningar av aktiviteter. Det finns även hänvisningar till de olika läroplansmålen som kopplas till dokumentationerna. Vi ser dokumentationer om projektarbeten uppsatta på väggarna. De beskriver vad barnen har gjort men innehåller inte barnens lärprocesser.

Miljön som stöd för lärandet

Förskolan har tre avdelningar uppdelade i åldrarna ca 1-2 år, 3-4 år och 5 år. Pedagogerna har skapat inbjudande och stimulerande miljöer anpassat med material för respektive ålder. Materialet är tilltalande, varierat och strukturerat så att det är lättillgängligt för många olika ändamål. Vi märker att det finns en röd tråd i organisationen av de pedagogiska miljöerna.

Utemiljön är under ombyggnad. Förskolan har blivit utvald att ingå i Lekeröprojektet¹¹ där de ska få en hinderbana byggd längs ena sidan av huset. Under våra dagar är det full fart på den lilla kullen som finns mitt på gården. Barnen provar att åka på stjärtlappar på alla möjliga sätt. En pedagog intresserar några barn att vara med att bygga en slags rodelbana för petflaskor fyllda med vatten. Ibland åker flaskan igenom snövallarna och barnen blir ivriga att genast bygga nya.

De blir så glada när flaskan klarar hela banan. En annan pedagog tar ut isbjörnar och pingviner av plast, som de arbetat med i snöprojektet. Några barn leker med en stund med dem.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Pedagoger berättar att förskolan samverkar med samhälle, arbetsliv och högre utbildning. De besöker biblioteket ibland men får oftast hjälp av bibliotekarien med att plocka ihop bokpåsar med aktuella böcker för pågående projekt. Några förskollärare handleder lärarstudenter vilket

¹¹ Kommunsatsning att upprusta förskolors gårdar

gör att de får kontakt med senaste utbildningen samt den forskning som bedrivs. På sommaren tar de emot ungdomar som sommarjobbar. De tar även emot Prao-elever.

Bedömning i text

Förskolan har till stor del en strukturerad verksamhet som innehåller aktiviteter vilka utgår ifrån läroplanens mål och ger barnen möjlighet att utveckla sina förmågor. Vi ser att verksamheten genomsyras av matematik genom den kompetensutveckling pedagogerna fått via matematiklyftet.

Vi ser att skapande och kreativa arbetssätt förekommer i hög grad och även att olika arbetssätt och metoder används. Vi ser också att pedagogerna skapar goda möjligheter för barn att samarbeta.

Förskolan använder ofta modern teknik på många olika kreativa sätt.

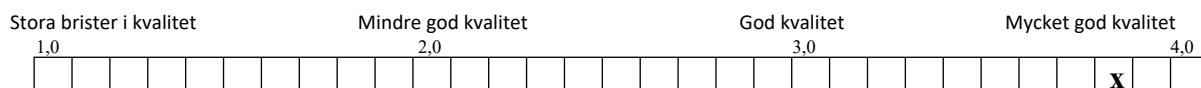
Verksamheten anpassas för barn i behov av särskilt stöd och det finns väl fungerande strategier och metoder som förskolan använder sig av.

Dokumentationen av barns lärande sker i Förskoleappen. Vi bedömer att det i nuläget är svårt att se barnens lärprocesser i dokumentationerna.

Lärandemiljön på förskolan är i hög grad stimulerande, utmanade och mångsidig.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning sker i hög grad.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Barns ansvar för det egna lärandet och inflytande över verksamheten

Förskolechefen berättar att de arbetar med vikten av att lyssna på barnen så att de blir delaktiga i vardagens situationer och lärandet.

Just nu håller en avdelning på att starta upp ett arbete med Minecraft på initiativ ifrån barnen. En pedagog säger att Minecraft medför ett engagemang och intresse som vi inte vill bortse ifrån utan vill ta vara på.

Den pedagogiska miljön är mycket tilltalande och inbjudande på förskolans alla avdelningar. Under vår observation ser vi att barnen ges möjligheter att välja fritt vad de vill göra, tack vare mångfaldigt material som är tillgängligt samt varierande miljöer.

Pedagogerna delar medvetet in barnen i mindre grupper. De berättar att grupperna är indelade utifrån barnens intressen eller utifrån barnens förmågor och behov. Barnen får ofta välja vilket rum de vill leka i eller vilken aktivitet de vill delta i. Ibland kan de också få välja om de vill vara ute eller inne men vid ett tillfälle har ett barn önskemål om att få gå till den andra gruppen som leker utomhus men får stanna kvar med motiveringen att den tillhör den gruppen som är inne. Barnen ges möjligheter att spara sina arbeten och konstruktioner så att de kan fortsätta senare.

Vi ser exempel på hur pedagoger tar vara på barnens intressen. Vid ett tillfälle leker några barn teater. De hämtar stolar från avdelningens alla vrår och ställer iordning framför deras scen. När det är dags för fruktstund vill barnen inte avbryta sin lek. Pedagogerna föreslår att kamraterna får sätta sig och ta sin frukt samtidigt som de tittar på kamraternas teater. Efter ett tag tappar publiken intresset. Då går en av pedagogerna upp på scenen och blir medspelare. Genast tar aktiviteten fart då alla i rummet blir delaktiga.

På två avdelningar äter barnen i matsalar. De får ta maten själva från en buffé. De yngsta barnen tar mat själva efter förmåga.

Demokratiska arbetsformer

Vi ser inslag av demokratiska arbetsätt i form av att barnen få välja på aktiviteter och turtagning. Barnen turas om för måltider och utevistelse. De äldre barnen har haft önskemål att göra om matsalen så att den blir mer restauranglik. Vi är med när barnen får uttrycka sina åsikter och komma med förslag på hur de vill designa matsalen. En pedagog skriver en lista över förslagen. En pedagog berättar att barnen sedan på ett demokratiskt sätt ska få rösta fram ett av förslagen.

Samverkan med föräldrar

Samverkan med föräldrar sker dagligen vid lämning och hämtning. Förskolan har börjat använda Förskoleappen där föräldrarna får tillgång till information och pedagogiska dokumentationer. Förskolchefen skriver månadsbrev där det pedagogiska arbetet beskrivs mer på djupet. Utvecklingssamtal med föräldrarna sker en gång per termin där de har ett gemensamt underlag för samtalet. Inför skolstarten är även barnen med. De har föräldramöte 1-2 gånger per termin. Först har de en gemensam information för att sedan fortsätta avdelningsvis. Föräldrarådet träffas två gånger per år. På hösten har det ett gemensamt möte med Förskolechefens två andra förskolor, Gröna Lunds förskola och Brunna förskola. Efter vårens kundenkät brukar de ha ett möte där de diskuterar resultatet och framtida utveckling.

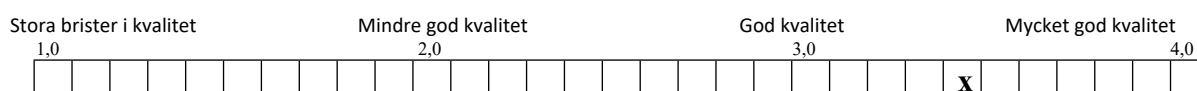
Bedömning i text

Barnen får till stora delar möjlighet att ansvar för miljön. Deras tankar, intressen och åsikter tas tillvara i relativt stor utsträckning. De har goda möjligheter att få inflytande över arbetssätt och innehåll.

Formella forum för demokratiska processer kan utvecklas.

Föräldrar ges goda möjligheter att få insyn och vara delaktiga i verksamheten

Bedömning enligt skala

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Vi startar vår observation genom att intervjua förskolechefen. Hon berättar att hon vill vara en chef som med tydlighet leder och driver utvecklingsarbetet på ett hälsofrämjande sätt, där medarbetarna känner delaktighet, ansvar och meningsfullhet. Tydligheten handlar om att sätta upp överskådliga mål, göra alla delaktiga efter intresse och förmåga, samt arbeta processinriktat efter de utvecklingsområden som varje arbetslag kommer fram till i sitt systematiska kvalitetsarbete. I utvecklingsarbetet använder hon sig också av olika arbetssätt såsom FIRO¹², World Cafe¹³, feedback, reflekterande samtal och andra metoder för utvecklande diskussioner och utveckling i grupp. När vi frågar pedagogerna så säger de att de ser förskolechefen som den pedagogiska ledaren. De poängterar förskolechefens kompetens, engagemang, närvaro och tydlighet. Pedagogerna uppskattar veckomöten som de får med information om praktiska frågor. De kan på så sätt ägna sina möten åt de pedagogiska frågorna.

Förskolechefen har koncentrerat mötestiderna till en dag i veckan. På förmiddagen har de olika arbetslagen en timmes möte och på eftermiddagen har de olika nätverksträffar där oftast en pedagog från varje avdelning ingår. Varannan vecka är det husmöte.

Förskolechefen berättar att verksamheten utgår från läroplanen, verksamhetsplanen och likabehandlingsplanen. De har formulerat tre huvudmål för läsåret. De är hur de ska arbeta mot målen i läroplanen, utvärdering, uppföljning och utveckling samt pedagogiska

¹² Fundamental Interpersonal Relations Orientation, En teori med faser, Tillhörande fasen, Kontrollfasen och Öppenhetsfasen

¹³ Det är sju principer på framgångsrika faktorer för utvecklande diskussioner och utveckling i grupp

dokumentationer. Vi uppfattar att det är områden som kan utvecklas. De har även tre övergripande mål som är, Hållbar utveckling, Möten för lärande och Matematiklyftet.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Förskolechefen berättar och vi läser att det systematiska kvalitetsarbetets ledord är uppföljning utvärdering och utveckling. Frågorna Var är vi? Vart ska vi? Hur gör vi? Hur blev det? är frågor som ständigt ska föras på alla plan, i vardagen i form av samtal, aktiviteter, observationer och reflektioner. Frågorna ska föras på APT, pedagogiska möten, studiedagar och i ledningsgruppen. Som stöd i det systematiska kvalitetsarbete har de olika dokument som de kallar verktyg. Det kan vara kriterier och frågeställningar kring miljön, Kompletterande frågeställningar kring likabehandlingsplanen, Barnkonsekvensanalys-Checklista, Handlingsplan för att upptäcka barn/grupper i behov av särskilda insatser, Handlingsplan för uteverksamheten med mera.

Varje år genomförs en kundenkät och medarbetarenkät. Enkätsvaren analyseras av hela förskolan. Utifrån svaren får varje avdelning skriva nya likabehandlingsplaner och verksamhetsplaner. Förskolan har en systematik kring arbetet med utvecklingssamtalen. De utgår från en grundmall och gör en slags tankekarta kring varje barn utifrån dokumentationer, reflektionsprotokoll från bland annat avdelningsmöten, taggningar från förskoleappens, konfliktbarometern samt en mall inför utvecklingssamtalet. I den ska pedagogerna beskriva förberedelser, Vad tog vi upp vid förra utvecklingssamtalet och tankar kring det. Vidare ska de skriva vilka utmaningar de erbjudit barnet samt observationer kring hur barnet arbetat med dem. De ska sedan skriva ner reflektioner kring vilka läroprocesser barnet är inne i. Vid utvecklingssamtalen visas dokumentationer med hjälp av lärplattan.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Förskolan satsar på kollegialt lärande genom de specialkompetenser som finns i kommunen och på den egna förskolan samt de två andra förskolorna som förskolechefen ansvarar för. Förskolechefen, pedagogistan¹⁴ och ateljéristan¹⁵ är regelbundet med på alla arbetslagens reflektionsmöten. Kollegialt lärande och kompetensutveckling sker även genom att erbjuda produktionsområdets Workshops inom olika områden. Ibland uppmuntras hela arbetslag att gå vissa utbildningar.

Pedagogerna ingår i olika nätverk. Nya lärdomar presenteras för kollegor på APT samt på avdelningsmöten. Förskolans pedagoger har gjort studiebesök på förskolan HallonEtt för att studera pedagogiska miljöer och i Södertälje på Remida¹⁶-dagar för att lära sig hur de utifrån sin kunskapsyn kan använda återvinningsmaterial på olika kreativa sätt. Matematiklyftet är också ett kompetensutvecklande arbetssätt som alla arbetslag deltar i tillsammans med handledare varannan vecka, detta arbetsmaterial kommer från skolverket och fokuserar på det

¹⁴ Verksamhetsutvecklare, mentor som handleder andra pedagoger

¹⁵ Pedagog vars roll är att utveckla miljö, material och uttryckssätt

¹⁶ Remidadagar ger exempel på hur man på Reggio Emiliens förskolor arbetar med återvinningsmaterial. Boken beskriver de första fyra Remida Day-dagarna, och den återvinning man arbetat med baserat på erfarenheter från Remida Creative Recycling Center. Boken beskriver med vackra illustrationer 16 evenemang utformade för att stödja den kreativa återvinningskulturen och för att främja ett etiskt tänkande gentemot att "kasta bort kulturen".

kollegiala lärandet samt att fördjupa ämneskunskaperna i matematik hos både barn och pedagoger.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Vi ser att samverkan sker mellan avdelningar speciellt vid öppning och stängning. Det finns en öppenhet i att barn får gå till andra avdelningar om det passar.

Pedagoger berättar att skolornas pedagoger inbjuds till workshops för att ta del av den verksamhet deras blivande förskoleklassbarn varit delaktiga i. En gång under våren besöker förskolans pedagoger de olika skolorna som barnen ska börja på. Vid behov har de överlämnande samtal med den mottagande skolans pedagoger.

Bedömning i text

Förskolechefen har i hög grad kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet genom att vara en närvarande chef. Hon arbetar i hög utsträckning för att utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare.

Förskolechefen tar ett stort ansvar tillsammans med sina medarbetare för att systematiskt och kontinuerligt utveckla verksamheten och har identifierat utvecklingsbehov som att följa upp, utvärdera och utveckla genom pedagogiska dokumentationer. Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad.

Kompetensutvecklingen är i hög grad kopplad till verksamhetens behov och det finns väl fungerande rutiner för kunskapsutbyte.

Samverkan inom verksamheten och övergångar till förskoleklass fungerar väl.

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Vi har ingen observationsrapport att jämföra med.

REFERENSER

Läroplan för förskolan Lpfö 98 reviderad 2010
Våga Visa metodbok för observationer
Bedömningsmatris förskola, Våga Visa
Information från förskolans hemsidor
Verksamhetsplan för Brunna, Gröna Lund och Stamvägens förskolor 2014-2015
Hur arbetar vi utifrån målområdena i verksamhetsplanen?
Det pedagogiska året 2014-2015
Mötesåret 2014-2015
Kvalitetsdokument läsåret 2013-2014
Årsbokslut 2014
Förskolechefsuppdraget
Mål, värden och verktyg
Systematiskt kvalitetsarbete- uppföljning, utvärdering och utveckling
Handlingsplan för att upptäcka barn/grupper i behov av särskilt stöd
Barnkonsekvensanalys- checklista
Arbetsblad Utmaning till barnen/ Vad är vi pedagoger nyfikna på? Vad är det vi vill förstå?
Handlingsplan för uteverksamheten
Handlingsplan modersmål i förskolan
Kompletterande frågeställningar: Likabehandlingsarbetet
Matris - observation förskolans verksamhet hösten/vintern 2014
Workshop Kollegialt lärande och kompetensutveckling 2014/2015
Introduktionsmaterial för nya medarbetare
Välkommen till Brunna, Gröna Lund och Stamvägens förskolor

